

جهان اسطوره‌ها

اسطوره‌های بین‌النهرینی، ایرانی، چینی، آزتکی و مایایی، اینکا

هنریتا مک‌کال، وستا سرخوش کرتیس، آن بیرل، کارل توب، گری اورتون

با مقدمه‌ی فیلیپه فرناندز - آرمستو

ترجمه‌ی عباس مخبر

نشر مرکز

یادداشت ناشر

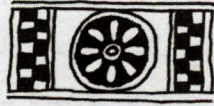
جلد دوم جهان اسطوره‌ها شامل اسطوره‌های بین‌النهرینی، ایرانی، چینی، آزتکی و مایایی و اینکایی به پژوهندگان تقدیم می‌شود. در مورد این مجموعه توضیح پاره‌ای نکات بی‌فایده نخواهد بود.

این مجموعه قبلاً تحت عنوان اسطوره‌های ملل در ده جلد مجزایه فارسی انتشار یافته و در جلد دیگر آن نیز در دست انتشار است. ناشران اصلی، یعنی دانشگاه آستین، تگزاس و مؤسسه بریتانیا همچنان انتشار آثار دیگری از این مجموعه را در دستور کار خود دارند.

ناشران پیشگفته هر پنج جلد از این مجموعه را در قالب یک کتاب با عنوان جهان اسطوره‌ها منتشر می‌کنند. ناشران دو جلد دوم این مجموعه‌ها انتشار یافته که اثر حاضر جلد دوم است. امتیاز این مجموعه‌ها صرف نظر از ساخت و بافت ماندگار آنها

فهرست

یادداشت ناشر	هفت
درباره نویسندگان	نه
مقدمه فیلیپه فرناندز - آرمستو	یازده
اسطوره‌های بین‌النهرینی هنریتا مک‌کال	۱
اسطوره‌های ایرانی وستا سرخوش کرتیس	۱۰۹
اسطوره‌های چینی آن بیرل	۲۱۵
اسطوره‌های آزتکی و مایایی کارل توب	۳۱۹
اسطوره‌های اینکا گری اورتون	۴۲۵
فهرست توصیفی اسامی اسطوره‌ای	۵۱۹
نمایه	۵۴۴

کشف و رمزگشایی

در نیمه اول قرن هفدهم یک اشرافزاده ایتالیایی آداب‌دان و تحصیل‌کرده به نام پیترو دلاواله، رهسپار سفری خارق‌العاده به شرق شد. وی سفر خود را از ونیز آغاز کرد و به قسطنطنیه و اسکندریه رفت، از طریق صحرای سینا به اهرام بازگشت، فلسطین را با کاروان طی کرد، و به دمشق، حلب و بغداد رفت. در آنجا با یک زیباروی مسیحی نسطوری ازدواج کرد، و یک سال بعد، همراه با عروس خود بار دیگر عازم سفر شد. آنها به اصفهان و سپس تخت‌جمشید، پایتخت هخامنشیان در ایران (۵۵۹ تا ۳۳۱ ق م) رفتند. دلاواله یکی از نخستین سیاحانی بود که شکوه و عظمت این بنا را توصیف کرد. وی همچنین شماری از خطوط کنده شده بر دروازه‌های این قصر را که به سه روایت مختلف و با یک خط عجیب گوه‌ای شکل نوشته شده بود نسخه‌برداری کرد.

وی دوازده سال بعد به زادگاه خود رم بازگشت، و در راه بازگشت از هند نیز دیدار کرد. همسرش حدود ده سال قبل فوت کرده بود، و پیکر مومیایی شده‌اش او را همواره همراهی می‌کرد. همچنین نسخه‌هایی از کتیبه‌های تخت‌جمشید را نیز به همراه داشت. این نخستین برخورد غرب با این خط مرموز و عجیب غریب بود.

در سال ۱۷۰۰ توماس هاید، استاد کرسی زبان عبری در آکسفورد، در مقاله‌ای تحت عنوان «علائم هرمی یا میخی»^۱ به بحث درباره یافته‌های دلاواله پرداخت، و این خط گوه‌ای شکل به خط میخی معروف شد. اما کشف رمز این خط در سال‌های بعدی صورت گرفت.

گئورگ فریدریش گروتفند آلمانی دریافت که سه روایت دلاواله از کتیبه تخت‌جمشید، سه زبان مختلف را به نمایش می‌گذارد: فارسی باستان، ایلامی و بابلی که

1. Dactuli Pyramidales seu Cuneiformes